

Güncel Fıkıh Problemleri

Enver Osman KAAN

Rağbet Yayınları, 2. baskı, İstanbul, 2018, 605 sayfa

ISBN 9786059475440

• Makale Türü/Article Type: Kitap Dergerlendirmesi/Book Review

Değerlendiren / Reviewed by

Fatih Polater*

Yazar, *Güncel Fıkıh Problemleri* adlı eserini Rağbet yayınlarından çıkan ikinci baskısıyla tekrar okuyucuyla buluşturuyor. Yazar, eserini iki bölüm ve bu bölümlere ait alt başlıklardan oluşturuyor. Birinci bölümde bilimsel ve ekonomik, ikinci bölümde ise sosyal ve kültürel konulardan oluşan güncel fıkıh meselelerine yer veriyor.

Yazar eserinin giriş bölümünde Güncel fıkıh problemlerinin çözülmesinde en çok kullanılan delillere yer vererek gelenek meselesine dair ilmi açıklamalarda bulunuyor. Bunun yanı sıra fıkıhın gelişim sürecine dair önemli bilgileri okuyucuya sunuyor. Bu alana dair kavramları, farklı konularda ortaya çıkan meseleleri, güncel fıkıh problemleri ile ilgilenen fakihin özelliklerini, nasıl bir yöntem izlemesi gerektiğini, güncel fıkıh problemlerinin kaynaklarını ustaca ortaya koyuyor.

Dr. Enver Osman Kaan, eserinde merak edilen birçok konuya dair araştırmasıyla okurlarına bir bakış açısı kazandırıyor. Tüp bebek ve taşıyıcı annelik, süt bankası, genetik kopyalama, kök hücre ve klonlama çalışmaları, sanal ticaret işlemleri, borsa, network marketing

* Yüksek Lisans Öğrencisi, Yalova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı, fatih.polater@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-2375-0811>.

(pazarlama ağı), intihar eylemleri konularında okurlarını aydınlatıyor. Ayrıca burada sayamayacağımız birçok önemli problemi ele almayı da ihmal etmiyor.

Yazarın konuları ele alış yöntemi okuyucuya fıkıh melekesi kazandırmaya çalışıyor. Eseri incelediğimizde konuların anlatımında takip edilen metodun başarısı gözden kaçmıyor. Yazar, işlediği her konuyu bir giriş ve üç bölüm şeklinde ele alıyor. Birinci bölümde konunun kavramsal ve tarihsel boyutuna, ikinci bölümde konunun Kur'an, Sünnet, mezhep ve fıkıh meclislerinde nasıl işlendiğine, üçüncü bölümde ise konu etrafında oluşan görüşlerin değerlendirilmesine ve kendi tercihinin yer vermektedir.

Eserde, güncel fıkıh problemleri hakkında farklı kanaatlere sahip ilim insanlarının görüşlerini bir arada bulabiliyorsunuz. Eserde böyle bir yöntemin izlenmesi okurların kitaba olan ilgisini artırmaktadır. Okurlar bu sayede birbirinden farklı beyanlara zaman kaybetmeden ulaşabiliyor. Eser, aynı zamanda bu konuların meraklılarına alanda çalışması bulunan ilim insanlarını tanıtıyor.

Kaan, işlenen konuların son kısmında konuyla alakalı tüm farklı açıklamaları verdikten sonra tercihinin beyan ederek ulaştığı sonucu, kendi ilmi değerlendirmesini okurlarıyla paylaşıyor. Yazar aynı zamanda bir eğitimci olması yönüyle de bu alanla ilgilenenlerin usûl-i fıkıh ve makāsıdu's-şerîa alanlarında başarılı olmaları gerektiğini bir ön şart olarak belirtiyor.

Güncel Fıkıh Problemleri adlı eserin önemli bir yönü de ders kitabı olarak hazırlanmış olmasıdır. Eserin Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı Dini Yüksek İhtisas merkezlerinde ve bazı ilahiyat fakültelerinde ders kitabı olarak okutulması da esere ayrı bir güzellik katıyor.

Yazar, bu eseri verdiği derslerden hazırlanan notlardan oluşturmaktadır. Kitabın birinci bölümü yazar tarafından telif edilmiş; ikinci bölümü de yazarın derste anlattığı konularda danışmanlık yaptığı öğrencileri tarafından hazırlanmış. Yazarın eserin oluşmasında gösterdiği gayretli danışmanlık ve editörlük hizmeti kendini okuyucuya hissettiriyor.

Yazarın, eserini oluştururken yaptığı editörlük çalışması önem arz ediyor; çünkü yazar güncel fıkıh problemlerine dair yapılacak çalışmaların bir heyet gözetiminde yapılması gerektiğini bildiriyor. Günümüz fıkıh meselelerine çözüm üretmek isteyen kişi ve vakıfların, araştırılan konular hakkında ihtisas sahibi kimselerin bilimsel bilgilerinden oluşan verilerini esas alması gerektiğini belirtiyor. Yazar, güncel fıkıh meselelerinin çözümünde bilimsel alanda ihtisas sahibi olan, gerekli ilmî birikimi haiz ilim insanlarının oluşturacağı kurulları önemle vurguluyor. Bu vurguladığı esasları “heyet icthadı” kavramıyla ortaya koyuyor. Ayrıca eserin

oluşumuna katkı sağlayan ilgili bölümleri hazırlayıp derste bu konuları tartışan kursiyerlerin olması da yazarın hedeflediği “heyet ictihadı” önerisini destekliyor.

Yazar, eserinde bu konuların meraklıları için faydalı bir yöntem izliyor. Okur, bir konu hakkında birçok farklı görüş dile getirildiğini öğreniyor. Yazarın da tercih kısmında beyan ettiği görüşünü öğreniyor. Yazar, bu açıklamalardan sonra karar vermeyi okuyucuya bırakıyor. Yazar tartışılan bu konular hakkında Din İşleri Yüksek Kurulunun fetvalarına özenle yer veriyor. Eserde yer alan kaynaklar ve web site adresleri de okuyucuya ayrı bir kaynak zenginliği katıyor. Kitabın son kısmında bibliyografyaya ve dizine yer verilmemesi bir eksiklik olarak değerlendirilebilir.

Yazar, güncel fıkıh problemleri alanında yaptığı çalışmalar vesilesiyle önemli tavsiyelerde bulunmaktadır. Günümüz fıkıh sorunlarının çözümü için bilim insanı yetiştirmenin gerekliliğine değinmektedir.